

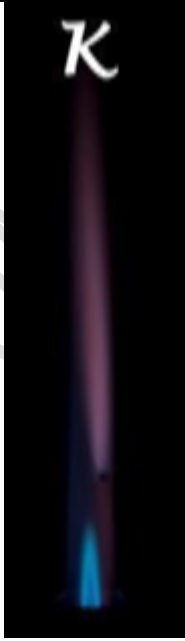

Reacții ale cationilor din grupa a V-a analitică (Mg^{II} , Li^I , Na^I , K^I , NH_4^+)

Reactivul	Reacția și caracterele produsului de reacție				
	Mg^{II}	Li^I	Na^I	K^I	NH_4^+
1	2	3	4	5	6
Hidroxizii alcalini	$Mg^{II} + 2HO^- = Mg(OH)_2$ ► precipitat alb - gelatinos; ► $K_{ps} = 6 \cdot 10^{-12}$ ► începe să precipite la pH 9,4 în soluții $10^{-2}M$ și precipitarea este completă la pH 10,9; ► practic insolubil în exces de reactiv; ► solubil în: - acizi minerali; - acid acetic; - clorură de amoniu (solubilitatea variază în timp, prin transformarea în forme mai greu solubile).				$NH_4^+ + HO^- \rightarrow NH_3 + H_2O$ ► are loc deplasarea amoniacului care se recunoaște prin: - mirosul caracteristic, - formarea unui fum alb în prezența acidului clorhidric, - albăstrirea hârtiei de turnesol; În prezența reactivului Nessler ionul NH_4^+ formează un precipitat roșu-brun: $2NH_4^+ + 4[HgI_4]^{2-} + 6HO^- = 5H_2O + 12I^- +$ $\left[\begin{array}{c} \diagup \text{Hg} \diagdown \\ \text{O} \quad \quad \text{NH}_2 \\ \diagdown \text{Hg} \diagup \end{array} \right] I + \left[\begin{array}{c} \text{I}^- \text{Hg} \diagdown \\ \quad \quad \quad \text{NH}_2 \\ \text{I}^- \text{Hg} \diagup \end{array} \right] I$
Mono hidrogen-fosfatul disodic	$Mg^{II} + HPO_4^{2-} + NH_3 = MgNH_4PO_4$ ► precipitat alb , cristalin; ► $K_{ps} = 3 \cdot 10^{-13}$ ► solubil în: - acizi minerali; - acid acetic.	$3Li^I + HPO_4^{2-} + HO^- = Li_3PO_4 + H_2O$ ► precipitat alb , cristalin (precipitarea are loc în mediu bazic la fierbere; este înlesnită de prezența alcoolului); ► solubil în: - acizi minerali; - acid acetic.			

1	2	3	4	5	6	
Hexahidroxoantimonatul (V) de potasiu			$\text{Na}^+ + [\text{Sb}(\text{OH})_6]^- = \text{Na}[\text{Sb}(\text{OH})_6]$ <p>► precipitat alb, cristalin (precipitarea are loc în mediu neutru sau slab alcalin; în mediu acid are loc descompunerea reactivului:</p> $2[\text{Sb}(\text{OH})_6]^- + 2\text{H}_3\text{O}^+ = \text{Sb}_2\text{O}_5 \cdot 3\text{H}_2\text{O} + 6\text{H}_2\text{O}^1$			
Acidul tartric				$\text{K}^+ + \begin{array}{c} \text{COOH} \\ \\ (\text{CHOH})_2 \\ \\ \text{COOH} \end{array} \xrightleftharpoons{+\text{H}_2\text{O}} \begin{array}{c} \text{COOK} \\ \\ (\text{CHOH})_2 \\ \\ \text{COOH} \end{array} + \text{H}_3\text{O}^+$ <p>► precipitat alb, microcristalin; ► precipitarea are loc cantitativ în mediu tamponat cu acetat de sodiu, în timp, deoarece hidrogenatartratul de potasiu are tendința să formeze soluții suprasaturate²; ► practic insolubil în acid acetic; ► solubil în acizi minerali și în mediu alcalin; ► la calcinare rămâne un reziduu format din cărbune și carbonat de potasiu care face efervescență cu acizii</p>	$\text{NH}_4^+ + \begin{array}{c} \text{COOH} \\ \\ (\text{CHOH})_2 \\ \\ \text{COOH} \end{array} \xrightleftharpoons{+\text{H}_2\text{O}} \begin{array}{c} \text{COONH}_4 \\ \\ (\text{CHOH})_2 \\ \\ \text{COOH} \end{array} + \text{H}_3\text{O}^+$ <p>► precipitat alb, microcristalin; ► precipitarea are loc cantitativ în mediu tamponat cu acetat de sodiu, în timp, deoarece hidrogenatartratul de amoniu are tendința să formeze soluții suprasaturate; ► practic insolubil în acid acetic; ► solubil în acizi minerali și în mediu alcalin; ► la calcinare rămâne un reziduu format din cărbune (nu face efervescență cu acizii)</p>	

1	2	3	4	5	6
Hexanitro-cobaltatul (III) trisodic				$2\text{K}^+ + \text{Na}^+ + [\text{Co}(\text{NO}_2)_6]^{3-} = \text{K}_2\text{Na}[\text{Co}(\text{NO}_2)_6]$ <p>► precipitat galben microcristalin; ► $K_{ps} = 2 \cdot 10^{-11}$; ► $L_D = 1:27000$ (în prezența etanolului sensibilitatea crește la 1:50000); ► în funcție de condițiile de lucru se pot forma $\text{Na}_2\text{K}[\text{Co}(\text{NO}_2)_6]$ sau $\text{K}_3[\text{Co}(\text{NO}_2)_6]$; ► reacția este sensibilă în prezența Ag^+ când se formează $\text{K}_2\text{Ag}[\text{Co}(\text{NO}_2)_6]$</p>	$3\text{NH}_4^+ + [\text{Co}(\text{NO}_2)_6]^{3-} = (\text{NH}_4)_3[\text{Co}(\text{NO}_2)_6]$ <p>► precipitat galben microcristalin; ► în funcție de condițiile de lucru se pot forma $\text{Na}_2\text{NH}_4[\text{Co}(\text{NO}_2)_6]$ sau $\text{Na}(\text{NH}_4)_2[\text{Co}(\text{NO}_2)_6]$; ► în reacție cu NaOH este deplasat NH_3.</p>
Tetrafenil boratul de sodiu				$\text{K}^+ + [\text{B}(\text{C}_6\text{H}_5)_4]^- = \text{K}[\text{B}(\text{C}_6\text{H}_5)_4]$ <p>► precipitat alb, microcristalin; ► $K_{ps} = 3,24 \cdot 10^{-8}$ (precipitarea are loc la pH 5-6 în mediu tampon $\text{CH}_3\text{COOH}/\text{CH}_3\text{COONa}$).</p>	

1	2	3	4	5	6
<p>Colorația flăcării</p>		<p>Li</p> 	<p>Na</p> 	<p>K</p> 	

¹ Într-o eprubetă se aduc 4-5 picături soluție de analizat și se adaugă 5-6 picături soluție hexahidroantimonat (V) de potasiu; se însămânțează pentru accelerarea reacției; în prezența ionului Na^+ , se formează un precipitat alb.

² Într-o eprubetă se aduc 4-5 picături soluție de analizat și se adaugă 3-4 picături soluție CH_3COONa și 5-6 picături soluție de acid tartric; se însămânțează pentru accelerarea reacției; în prezența ionului K^+ , se formează un precipitat alb.

CHIMIE ANALITICĂ